

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sponsvs Sangvinvm

Zachmoorter, Michiel

T'Antwerpen, [1641]

Meditatie.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35954

G H E B E D T.

Ick bemerck / o Heere /
dat ghy ober-last ende
vermoept zyt. Och dit
Crups valt u soo swaer
om draghen / ende be-
geert van ons gheholpen te zyn /
dat is / dat wy malcanderens
Crups / verdriet / pijn / quellinghen
souden ter liefde van u geerne hel-
pen draghen. Ende dies wilt ghy
in alle onse swaricheden ons ghe-
stadelijck by- staen / ende den mee-
sten last draghen. Gheeft ons dese
gratie Heere / ende aldus sullen wy
t'samen beginnen met alle liefde u
te loben ende dancken / ende hier
namaels met alle de Heplighen in
alle Ceuwen der Ceuwen. Amen.

M E D I T A T I E.

Bereydinghe.

Eerste deel der Meditatie.

VEn ghebzecken dan gheen
redenen (mijn ziel) niet al-
leen om u te vernieten inde teghen-

woordigheyt van die Goddelijcke Majesteit / die hemel ende aerde verbult / maer oock om nu hem ghetrouwelijcker te willen behaghen / ende ten opsicht van synen liefften wille alleen u ghebedt te gaen doen / sonder ter werelt daer in iet te pretenderen / streckende tot uwen troost oft solaes / maer alleen dat synen liefften wille gheschiede / soo u gheleert is inde bereydinghe vooz de eerste Meditatie. fol. 4.

HISTORIE.

Tweede deel der Meditatie.

As nu den Sone Gods (mijn Aziele) soo hartelijcken gevallen was die eerste-mael onder dat swaer Cruys / hoe meynt ghy dat die felle honden / sonder acht te slaen dat hy geheel machteloos was / heel vermoeyt / heel cranck / hebben begonst ront-om hem te roepen en te tieren als bziesshende leeuwen / ende met stocken / met coorden / met voeten / en buysten hem wozeedelijck

te

geholpē van Sim. Ciren. 11. stat. 173
te slaen / segghende dat hy op soude
staen / dat hy voortz spoepen soude /
dat hy't soo niet ontgaen en soude.
En den goetmoedigen Jesus doen-
de al sijn uiterste beste om dese
wzeede beulen ghehoorsaem te zyn
so heeft hy gepooght om op te staē /
maer eplacen dat pack des Crup-
cen woegh al te swaer / hy en con-
de dat niet meer alleen op-heffen.
Wat remedie? want die wzeede
Joden / die niet en vrees den besmet
te worden niet de doodt en wzeede
slaghen / die sy den Sone Godts
aen-deden / en dorsten het Crupce
niet aenraecken om niet besmet te
worden / want sy het Crups als
eene maledictie achten. De He-
densche soldaten die en wildent
oock niet doen / om dat sy het
Crups versmaeden ; die Disci-
pels ende sijn vzienden en dorsten
hen niet tooghen : ende nochtans
dese beulen willen hem voortz
hebben. Hy pooght soo hy can
wat voortz te gaen / maer hy en
can het ghewichte niet meer dra-
ghen / soo dat sy selver begonsten te

breefen datse hem op den berg
niet levende crijghen en soudē.
Daerom siende daer passeren Si-
mon Cireneus / hebben hem tegen
sijnen danck (hoe onghewillich dat
hy was) bedwonghen / ende ghe-
welt aenghedaen / op dat hy het
achterste eynde des Cruyden drae-
ghen soude. Welck hy bedwon-
ghen zijnde heeft ghedaen. Maer
hoe luttel hulpe moet den Saligh-
maker van sulck-eenen bedwon-
ghen dienst ontfaen hebben.

Consideratie oft over-legginghe
van dit mysterie.

Derde deel der Meditatie.

Hoe waerachtigh (o mijn zie-
le) is die prophetije die van
desen droeben ganck is sprekende /
al-waer uwen Salighmaecker is
claghende: Iſaia 63. Torcular cal-
cavi solus, & de gentibus non est
vir mecum, Ick hebbe alteen als
een drupbe onder de perſſe des
Cruyden ghelegghen / ende van al-
le die lieden en was niet eenen
man / die my ghewilligh daer

in

geholpē van Sim. Ciren. 11. stat. 175
in gheselschap houden soude. Godt
almachtigh nu soo debyl / cranck /
ende uyt-ghebloet wesende / daer
hy hem niet rechten en conde / al
ghebraken hem die lichaemelijcke
crachten / nochtans vol begheerte
om op dien Bergh sijn offerhande
te gaen doen / niet meer voorts
commende / hebbende een clepne
hulpe van noode / van alsoo veel
duysenden van volcke die hem
quamen sien sterben / en wilde niet
eenen man hem helpen / oft sijnen
dientse presenteren : soo dat hy alleen
heest moeten dien wijn der eeuwi-
gher verlossinghe persen sonder
hulpe / tot alder tijdt dat de felle
beulen / bresende dat hy soude op
den wegh sterben / het Cruyce
geert van al en begeerende te ge-
raecken / siende daer ontrent eenen
heydenschen man Simon van Ci-
reenen / hebben hem (niet-teghen-
staende al sijn ontsegghen / teghen-
strijden / ende woestelen) bedwon-
gen het achterste eynde des Cruy-
cen te nemen / ende soo naer Jesum
te draghen. Wonder boven won-

der! dat Godt om den mensche
lijdt / ende dat den mensche hem
in't lijden gheen gheselschap en
wilt houden: Godt draegh het
meestedeel van't Cruyce / ende wy
ontsegghen een cleyn deelken:
Godt die doet het ghewilligh /
ende wy door puer bedwanck;
wat wonder, ist dat Jesus soo lut-
tel hulpe van sulck-eenen bedwon-
ghen onghewillighen dienst ont-
fanghen heeft?

Voor-nemen ende verweckinghe
van den wille.

Vierde deel der Meditatie.

Maer / mijn ziele / welck
mach de reden wesen dat
uwen Saltghmaecker in al sijn
lijden alleen heeft gheleden; maer
in sijn Cruys-draginghe dat hy
moet een hulpe hebben? 't welck
hy niet soo veel toe en laet om
hem selven te vertroosten / als om
ons een verborghen mysterie te
leeren / te weten / dat hoe wel hy dat
soo geerne droegh / als al de reste
van sijn lijden / 'tselbe ons noch-

tans

geholpen vā Sim. Ciren. II. stat. 177

tans niet te bate en soude comen/
al was het soo crachtigh / 'ten 30
wop daghelijcks mede ons Crupce
met hem dzeeghen. Wonder bo-
ben wonder ! alsoo langhe als wop
hier woonen in dit dal der tranen /
moeten wop ons Crupcen / ende die
veel ende swaer daghelijcks dze-
gghen / ende nochtans en willen wop
die moete niet leeren van dat op het
salighste / ende oock (om soo te spre-
ken) het ghemackelijckste te doen :
want op eenen tijt een Crups van
thien pont sal ons swaerder we-
gghen / dan op eenen anderen tijdt
een Crups van hondert pondt.
Waer door dat dit gheschieden can /
suldy wt dese ghelijckenisse ber-
staen : Leght eenen last van thien
pont op eenen man die in drie da-
ghen niet gheten en heeft / die sal
hem veel swaerder vallen / dan ee-
nen last van hondert pont als hy
versch is ende wel geten heeft / ende
salder boerder mede comen gaens
sonder claghen / dan hy van te bo-
ren dede met dat van thien pont /
met het welck hy alle stappen ber-

suchte. De spijsse der zielen is den wille Godts te doen / van welcke spijsse onsen Heere Jesus seyde / dat het volbrēnghen vanden wille sijns Vaders zijn spijsse was. Iann. 4. Als ghy dan / o mijn ziele / veel daghen zijt sonder dese vaste goede spijsse te eten / ende dat op die maniere als men ander spijsse moet eten om daer deught af te krijghen / te weten met goeden appetijt / met groote begeerte / wat wonder is 't dat ghy in alle uwe macht ende cracht verflaut zijt / ende dat ghy soo creunt / ende claeght van een cleyn Cruyce / veel meer dan van een groot op een ander tijdt / als ghy u teenemael ober hebt ghegheben in dien wille van uwen Godt / ende gheheel naer den sinnen u hebt willen conformeren ? 't Is oock den goeden appetijt ende hongher die de spijsse / oock qualijck ghecockt / dorre ende drooghe / soo smaeckelijck maecht / ende soo nuttigh. Soo oock die goede ghewillighe begeerte vanden wille Godts in als te doene / is die ons desen wille

geholpen van Sim. Ciren. 11. fiat 179
wille soo smaeckelijck / licht / ende
saligh maecht. Waer door meent
ghy dat comt / dat desen Simon
Cireneus meer crocht en claeght /
meer pijn ende quellinghe lydt /
ende meer bedwonghen / ende ghe-
stooten moet worden om een klein
deelken van't Crupce te draghen
nae Christus / dan onsen Saligh-
maecker om dat gheheel pack al-
leen ende soo langhe te draeghen.
Om dat den eenen dat soo geerne
droegh / siende dat het den wille
Godts was / ende den anderen soo
onghewillichlijck / waer upt oock
spruyt het verschil vande profy-
ten: want men leest niet veel van
de groote profyten die Simon Ci-
reneus ghedaen heeft met sijn on-
ghewilligh draghen van het crup-
ce / ende wy sijn seker dat die ghe-
willighedt waer mede Christus
het sijne droeght / de werelt heeft
berloft. Groot / voorsaker is uwe
dwaeshedt / mijn ziele / dat het
Crupce / d'welck ghy moet dra-
ghen / 'tzy u lief oft leet zy / dat ghy
dat niet en wilt sonder moepts

draghen/ ende met groote vzeught.
't welck ghy doen sult / indien
ghy dat geuillighom-helst. Men
bindt een cruyt met clepne swac-
ke stekende aerkens / 't welcke hoe
ghy min douwt / hoe langher dat
het douwt ende stekende blijft; maer
eens tusschen die handen ghe-
douwt wesende / alle die stekende
rouwe aerkens worden ghebogen /
ende en doen gheen sinerte meer;
van ghelijcke is het oock met alle
tribulatie / mijn ziele / hoe langher
ghy blijft twijfelende / oft ghy die
oock wilt aenbeerden / oft tegen
uwen danck beuuefdelijck lijdt /
soo sal sy u smerten: maer omhelst
die cloeckelijck / ende gheuilligh
als den liefften wille Godts / die
u die seynt als eenen grooten schat
en gabe / soo en sult ghy maer een
cleyn luttelken pijn inde nature
gheboelen in't beginsel / maer u-
wen gheest sal vol ruste / vrede ende
peys blijven / lieber hebbende het
vol-bzenghen des liefften wille
Godts / dan die begheerten van u
bedorben nature. Dese considera-
tie

geholpē van Sim. Ciren. 11. stat. 181
tie sal u daer toe wonderlyck hel-
pen / indien ghy die wel grondeert.
Te weten / dat Godt is dat opper-
ste goet / die u soo bemindt / dat hy
u altydts begheert het beste te
gheben tot sijn eere / ende uwe sa-
lighedyt ; ende daer-en-boven / dat
hy is de opperste wijsheydt / die
weet wat daer toe beter dient ;
ende ten derden dat hy is de op-
perste moghentheydt die dat can
doen. Wilt hy u dan het beste ghe-
ben / weet hy't / ende can hy dat
doen / hoe condy van die opperste
goetheydt / mistroutwen / dat hy dat
niet doen en soude / die u soo be-
mint heeft ; oft hoe zydy soo ver-
metende van beter te willen weten
wat u dient / dan hy die de opper-
ste wijsheydt is ; oft hoe zydy soo
stout van u te setten teghen sijn
opperste moghentheydt / oft soo
kinderachtigh van te willen ont-
gaen eenen dranch om dat hy een
luttel bitter smaecht / daer u le-
ben ende eeuwighē saligheydt aen-
hanght ? Neen / neen / mijn ziele /
doet t'eenemael contrarie / aen-

182 Den Bloedigen Bruydeg om
beert ghewilligh al dat hy u laet
overtomen / van wie dat het oock
3p / als van hem alleen ghesonden
uyt liefde / als het beste dat u nu
op dien tijdt bequaem is / al dunc-
ket u teenemael contrarie / ende soo
sal het selve sweert der tribulatiën/
dat u soude ghequetst hebben / die-
nen vooz een wapen / om u eyghen
liefde te helen / ende sult daer mede
ghenoechlijck schermen / indien
ghy dat cloeckelijck als een gabe
Godts met die hant have / ende niet
als een Crupce met het scherpe
aendeert ; Wilt het toch soo proe-
ven / ende sult die waerheydt
bedinden.

D E N W E G H.

CHristus gaet voort tot hondere
een-en-tnegentich treden, ende
eenen halven voet.

D E